

NÓGRÁDI LAPOK ÉS HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

Előfizetési ár:

Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Negyed évre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára: 15 krajczár.
Előfizetheti csupán a kiadóhivatalban, vagy B-Gyarmaton.

Előfizetési pénzek, reklamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

A lap szellemi részére s a nyitlirra vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Hirdetési díjak: három hasábszoros 5 kr. — Nagyobb és többzori hirdetések jutányosan csökkentetnek.
Bélyeg minden beutazásnál 30 kr.

NYITLIR GARMOND SOR: 20 KR.

B-Gyarmat, január hó 15.

A pactum.

Az ország választó polgársága felhívott legfontosabb jogának gyakorlására, nevezetesen, hogy az 1892—97. országgyűlés tartamára megalakítsa a képviselő házat, a nemzet képviselőt a törvényhozásban.

Nógrádvármegye a királyi meghívó e hó 14-én tartott rendkívüli közgyűlésében hirdette ki; a vármegye központi választmánya pedig jan. hó 15-én tartott ülésében a képviselő választás határidőjéről jan. hó 28-át tűzte ki.

Rövid idő alatt tehát el fog dőlni, hogy kik fogják képviselni vármegyénket a legközelebbi már febr. hó 18-án megnyitandó országgyűlésen?

Hogy általános szempontokból beszéljünk, szírintünk a követnek olyan embernek kell lennie, aki első sorban is a választó közönsége többségének bizalmát bírja, másodsorban olyannak, aki sokoldalúlag képzett és a gyakorlati életet a legszélesebb mérvben ismerő férfi; olyannak, aki akarja is, tudja is képviselni első sorban az ország és másodsorban a választó kerületének érdekeit; olyannak, aki elveihez egész életén át hűen ragaszkodott, nem pedig olyannak, aki egy két év előtt mérges szíjjal hirdette az ellenzék elveit, s ma már szögbe akasztotta azokat. A képviselő ne tartsa luxusnak a képviselősködséget, mely fontos kötelezettségekkel jár és nem annyiból áll, hogy járandóságát felküzelve, privát ügyeinek és nem az ország s a választó kerület érdekei képviselésének éljen.

Sajnos, hogy a választók túlnyomó része nincs tisztában azzal, hogy minő feladata van egy országgyűlési képviselőnek. A választók legtöbbször tehát más fejjel kell gondoskodni. Nagy hibát követ el azonban, ha az alprófétákra hallgat, s nem követi azokat, akik minden személyes befolyástól menten a

vármegyében azon férfiakat jelölik ki országgyűlési képviselőnek, kik a vármegye jó hírnevéhez megfelelőleg az országban máltó helyet foglalhatnak el.

Ily viszonyok közt vármegyénk már régi idő óta, mintegy hagyományyszerűen bizonyos elvek, hogy úgy mondjuk „pactumok” szerint jár el a képviselő választások alkalmával. Nem kell a „pactum” szótól megijedni senkinek sem. Az alprófétáknak, az elvtelenségeknek, a tulhajtott személyes érdekeknek megölője a jó „pactum”; — ellenben megteremtője a békének, az egyetértésnek és elhárítója nagyon sok szellemi és anyagi kellemetlenségekkel járó dolgoknak.

Mikor ezt a szót Nógrádvármegye kitalálta, — az egész országban rákiáltották, hogy „Nógrád — a botrányok hazája!” — De aztán más vármegyék is bele mentek a pactumba, mivel csakhamar belátták a pactumok udvors voltát, mely a csekély számú választókat (mert hiszen, míg Angolországban 100 ember közül 18 a választó, addig nálunk csak 7) a korteskedések izgalmaival, — az egymás iránti gyűlölet szítással megmenni s a jó adminisztráció tovább vitelét biztosítja.

Példát vehetünk Hontvármegyéről: mily aláz partusak dultak ott, — s ime! — Hontvármegye is, hogy a pártoskodást elmullassa, s a várta vált békét és udvors egyetértést biztosítsa, elfogadta a pactumot, vagyis ami ez előtt Hontvármegyében élt, pénz és aldozatokba került, azon eredmény a mostani követválasztásoknál ingyen meglesz. — Hontvármegye tehát sokat köszönhet Roszner főispánjának, amiért a „pactumot” bevitte Hontba.

A pactumnak csak azok az ellenségei, akik szeretik az igazgató, akiknek jól esik látni, hogy a polgártársak, mint üldözik egymást „alkotmányos” eszközökkel, akik szeretnek gyönyörködni az érdekes jelenetekben és valjuk meg színtelen, — akik szavataikból jó vásárt akarnak csinálni.

Nógrádvármegye többsége azonban sokkal inkább szereti a békét és a jó egyetértést, mint az alkotmányos izgalmaikat és ennek beláthatatlan következményeit. Azért hát a mostani követválasztásoknál is ki van mondva a pactum.

Ezen pactum a politikai pártok kívánságát teljesen ki elégíti, mert azok szám szerint négy: lévén ugyanis a vármegye közönségének „a” része kormány-párti, „b”-ed része pedig ellenzéki, — a pactum szerint vármegyénk az országgyűlésbe négy kormány-párti és két ellenzéki képviselőt küld. — Beosztás szerint a b-gyarmati, losonezi, sziraki és a szécsényi kerület a kormányé, a füleki a függetlenségé és a nógrádi az ellenzéké.

Ezt a pactumot kívánja végrehajtani a mostani követválasztáskor Nógrádvármegye nagy többségének bölcseége. Éljen tehát a pactum!

Nógrádvármegye rendkívüli közgyűlése.

Vármegyénk jan. hó 14-én rendkívüli közgyűlést tartott a vármegyeház kistermében. A bizottsági tagok szép számban jöttek össze már azon okból is, hogy résztvehesse a közgyűlést követő követválasztási értekezleten.

A közgyűlést gr. Degenfeld János főispán megnyitván, felolvasztotta ő felségének jan. 5-én kelt királyi meghívó levele, mely az országgyűlést 1892. évi febr. hó 18-ik napjára hívja egybe. A királyi meghívó levél, melynek felolvasását felállva hallgatták meg, hiteles másolatban a központi választmányok kihatott további intézkedések végett. (Az eredeti a levéltárba tetetik.)

A közgyűlésen mindenki örömmel vette tudomásul, hogy Nógrádvármegye a n.m. m. kir. földművelési minisztérium részéről — az összes törvényhatóságok közül — a legnagyobb kitüntetésben részesült kifejezett elkötelezettségét fogva. Ugyanis még 1886-ban pályázatot hirdetett a földművelésügyi minisztérium az erdőültetésre, számos díjat tűzött ki azok számára, akik új

TÁRCZA.

A leleplezett férj.

Vigjáték 1 felvonásban. Írta: Pongrácz Elemér.
(Folytatás.)

Susanne. (Feláll.) Valóban ily megható jelöltek történetek azon dicő korszakban, mikor Petőfinknek ezen felséges szöveget: „Talpra magyar!”-ja mellett esküdtek örök hűséget a forrón szeretett hazának aggasztónak ép úgy, valamint ily korú ifjak, mint ti vagytok s rohanok mámorítottan az ádáz elé.

Irmus és Zoltán. (Elköszönné együtt.)

Esküszünk, hogy rabok többé

A szerelem rajjai

Nem leszünk!

Susanne. Tudjátok meg azonban, hogy a gyilkos, halálhozó háborúval van még egy borzasztóbb háború.

Irmus és Zoltán. És az?

Susanne. A házaselet — háborúja. Nem szerepelnek ebbe oly gyilkos eszközök, mint kard, lándzs, puská és ágyú. Oh sokkal szelidebb dolgok fordulnak itt elő, de annál iszonytatóbb azt végig küzdeni. Könyv... sírás... ájulás; fák... tányér... varecska. Láb — karelyesetek nem történnek, csak egy kis karmolás... pofon... (Kézével jelzi) avagy fejbütös.

Irmus. Lehetetlen, hát meg ilyen gonosz férfiak is lennének a világon.

Susanne. Bizony, de azért vannak káros meyneségek is — már azt az igazság kedvéért be kell vallani — a kik ugyancsak ellátják (Ujra pofont jelez) ferjuramat, ha éjjel vetődik haza a pénzéből vagy ha pénzt elbaltottak.

Irmus. Esküdj meg most mindjárt Zoltán, hogy nem fog a pénzékhöz járni és nem fog blattolni.

Zoltán. (Férfi.) Teremtutse, jól kezd! (Férfi.) Esküszöm, hogy soha kanos és kártya nem lesz a kezemből! (Férfi.) csak úgy suttynoha, ha lehet.

Susanne. S miként a csel, az árulás háborúban a legvéresebb fordulatokat idézi elő, úgy a feltékenység a házasság életben a legborzasztóbb valami, amit csak képzelni lehet. A feltékenység elveszi az érzést s a legbarátságosabb, legajásabb dolgokra serkenti az embert. Képzeld csak Zoltán, magára — mióta gyakran jár házuukhoz — olyannyira feltékeny...

Zoltán. Oh ki az a sült barom?

Joakim. (A kazánból kitekintve, férfi.) Aligha nem engem tisztelt meg az a szemtelen kölyök.

Susanne. Kérem, ez egy kicsit erős volt, mert senki más, mint az én — férjem Joakim.

Zoltán. Ah, vagy úgy! Pardon! (Férfi.) Oh a vén számar!

Joakim. (A kazánból kitekintve, férfi.) Mindjárt kiugrom és megfogom azt a köpőt.

Irmus. De hát mért is nem szabad még tudni Joakim bácsinak, hogy Zoltán engem szeret?

Zoltán. Igen, úgy van, mert is nem szabad tudni Joakim bácsinak...

Joakim. (A kazánból kitekintve, férfi.) Bácsi? No nézd! Még nagybácsinak is megtesz. Nem vagyok én aranyinsés püspök.

Zoltán. ... Hogy Irmus engem szeret.

Susanne. Erre a vallomásra vártam s aztán készen akartam neki a szerelmi pástetomot feltálatni. Ez az első eset, midőn előre nem kérem tanácsát, beleegyezését. Ettől fogva kész tervvel, bevégzett tennyel fogok mindig elebe lépni. A feltékenység, melylyel gyötör, kezd elviselhetetlenné válni. Melegem van tőle. A mitől pedig az embernek melege van, azt leszokta dobni magáról. Le-dobom tehát magamról férjem szerelmi feltékenységének gyötör, nehéz jármát. Elég volt 2 évig tűrni. Változik a szerep. Eddig én voltam a medve, kit ő orrával hunzott!

Zoltán. Most ő lesz a medve, ugye bár?

Susanne. Ugy van.

Joakim. (A kazánból kitekintve, férfi.) Medve? Ah nem bánom, leszek én medve, zsiraf, avagy elefant, csak hogy tudjam, hogy Zoltán nem ő erette settenkedett itt éjjel nappal.

Susanne. Eddig bálókba, nyilvános mulatságokba alig jártam. Vagy ha 1—2-be el is mentem, körül kellett szépen venni, kunszorogni, ... így ... úgy ... ugye kedves ferjeszem?

Feltékeny volt szörnyű képen, azért batározta el magát oly nehezen. Ezentúl azt mondom neki: Itt a jegy! Elmegyek a bálba, a színházba. (Labával dobant.)

Irmus. Helyes! (Labával dobant.) Ez a helyes!

Susanne. Ha egy ruhát akartam csináltatni, egy hűg kellett kérnem, míg beleegyezését adta. Mindég attól félt, bálba azért akarok új ruhát varratni, — megjegyzem, mindig helybeli szabónál dolgoztattam — mert valakinek tetszeni akarok.

Ezentúl átadom Tauszki Gáraldi fehér számláját. (Labával dobant.) Itt van a ruha kontó, fressze ki!

Joakim. (A kazánból kitekintve, férfi.) Fíztek mint a köles, csak már innét kiszabadulhatok.

Irmus. (Zoltánhoz, Susanne után nézve.) Helyes! (Labával dobant.) Itt van a ruha kontó, fressze ki!

Zoltán. Kitérő! Felséges! (Férfi.) Jha! ilyen az élet, a mi tetszik völégny korunkban, ugyanazt nem fogom pompásnak, felségesnek találni, — hamár ferjeszem.

Susanne. Egy szóval úgy fogom inteni ezentúl dolgaikat, hogy ferjuram azokba akar tetszik, akár nem, változtatást többé ne tehesen.

Es ti leszek az első kártyák, a mit tromfól ferjuramnak kijátsszom. Beleegyezem, egymással vagytok. Irmus megcsókolja, Zoltán kezesezől Susanne-nak. S mártól fogva már megcsókolhatja (örömet jeleznek) a kezét (nyomoztatók). Irmusnak. (El.)

III. JELENET.

Irmus és Zoltán.

Irmus. Zoltán. (Lehangoltan férfi.) Csak a keret?

Zoltán. Irmicém, hallotta azon zengretes, édes szót, megcsókolhatom. ... (Férfi) közeledik.)

Irmus. A kezemet ... csak a kezemet engedte Susanne, én jól figyeltem. (Kézét felnyújtja.)

Zoltán. És ha én ...

Irmus. Jaj, jaj, jaj. Az Istenért, mit gondol. Én félek magától ... szaladok ... el bujok ... (Néz be lyet, hogy hová bujhasson, megátja a spanyol falat, a mögé fut.)

Zoltán. Olyan mint egy kis aranyos lepke. Az ember ovatosan, vigyázva (Kézével utánozza, a hogy lepkét szoktak fogni) szépen lassan közeledik ... no most megvan ... és ah — egy kis röppenés — és tovább száll. Sehöl sings. (Körül néz.)

Joakim. (A kazánból kitekintve, férfi.) Szeretnék már én is jó szívet innét ellátni, de úgy látszik sose lesz itt vége a lepkéfogdosásnak.

Zoltán. (Tovább keresi Irmus.) Aranyos kis lepém, hová szállt? Megfogom!

Irmus. No jól van! Szabad!

Zoltán. (Keresi.) A bálfolin a spanyolfalnak bemegy. Megvan! Csókot, csak egyet, most jutalmul. (Irmus a spanyolfal jobb oldalánál kinyit.)

Irmus. Nem addig van. Most csak először maga bujjon el s én fogom megkeresni.

Zoltán. S akkor, akkor, ha rám talál ...

Irmus. Arról csak akkor beszélhetünk, ha majd megtalálom. (Hátat fordít neki.) Így ni, nem nézek hátra. (Hátat néz, mikor Zoltán az asztal alá akar bujni.)

Zoltán. Még nem szabad. (Feszerejezik, hogy Irmus hátra néz.) Nem ér! Nem ér! Hátra nézett.

Irmus. No jó, hát kimegyek. (Irmus el.)

Folyt. és vége következik.

erdőt ültetnek s azt rendszerességgel művelik és fejlesztik. A legnagyobb díj volt, 1000 frank aranyban, a második 800 frank szinten aranyban. A beérkezett pályázatok körül a nm. minisztérium az e 1000 frankos pályadíjat a kisterennei urberseknek ítélte, a 800 frankos másodikat a nógrádi gr. Zichy-fele seniorialis uradalomnak. A földművelési miniszter ur egyzersmind elismerő oklevelet küldött Borbás György kisterennei körgyűzőnek, aki nagy buzgalmat fejtett ki a kisterennei batarban felnevelített erdőknek létesítése mellett. A főispán ezen elismerő oklevelet Borbásnak a körgyűlés színe előtt szép és buzditó beszéd kíséretében adta át. Borbás áthadva vette át az elismerő okmányt. A derék körgyűző, aki a maga kerületében és ennek körzsegeiben működést fejt ki, valóban megérdemli az elismerést. Példát vehetnek erről többben kör- és községi jegyzőink körül, hogy a hivatalos (bokrós) elfoglaltság mellett mi mindent teremthet egy jóvalva jegyző.

A második díjat a gr. Zichy-fele seniorialis uradalom azon szépen kifejezett érdekeit illetett oda, melyet Divényben Giller János, az uradalom derék főerdésze ültetett ki. A jutalom egyharmad része a pályázat szerint az erdőkezelőt illetve, a nm. földm. minisztérium akép intézkedett, hogy a 800 frank egyharmad részét Giller János uradalmi főerdész kapja meg. Biztos helyről értesülünk, hogy a nemes szívűesről általában ismert gr. Zichy Ferencz főtárnokmester ur ö. kegyelme, az uradalom kegyes tartára, a reá eső kétharmad részt is erdőtírtjainak ajándékozta és pedig a felet Giller Jánosnak főerdésznek, a másik felet Bende Mihály erdőeszenek. A főispán a jutalomdíjakat az az nap kiosztotta.

A körgyűlésnek más tárgya nem lévén, az a főispán által feloszlattott.

Követválasztási értekezlet.

A b.-gyarmati kerület választóit gróf Degenfeld Lajos főispán ur ömeltősága január 14-én, közvetlenül a körgyűlés után értekezletre hívta meg, mely Seitzovszky János alispán s a választókerület több nobilitálásának jelenlétében megtartott. A főispán megnyitván az értekezletet, hosszabb beszédet mondott el, melyben kijelentette, hogy amióta főispánja a vármegyének, mindig arra törekedett, hogy itt a vármegyében a békét és jóegyetértést fenntartsa és biztosítsa; azon volt, hogy úgy az egyeseknek, mint a politikai pártoknak érdekeit és aspirációit kielégítse. Ez a célja az alkalommal is, midőn a körgyűlés követválasztások alkalmával a nagyobb hullámzásokat vető kérdelmeknek elejét kívánja venni — azáltal, hogy a régi hagyományos elvek alapján az ellenzékkel egyezményre lépjen, a statusquot, melyszerint a vármegye 4 kormánypárti és 2 ellenzéki képviselőt küldjön az országgyűlésbe, fenntartani és azt végrehajtani óhajjja. (Helyeslés.) Természetesen — ugymond — sok alkudozásba került az, míg ezen egyezményt az ellenzék sok más kívánságával szemben létesítenie sikerült; de ezt kötelességének tartotta megtenni, mivel a vármegyét a békéltetésről megkivánja oltalmazni.

Egy más óhaj is merült fel az ellenzék részéről. Ők óhajtottak ugyanis, hogy a régi hagyományos elv is, mely 1848-tól itten figyelembe tartatik, érvényesüljön, s a követválasztásnál tekintettel legyenek a vallásra is. A hagyományos ugyanis az volt, hogy ha az alispán protestáns volt, a főgyűzőnek katolikusnak kellett lenni és megfordítva. Követneik körül a régi időkben 3 katolikus, 3 protestáns volt. Csak a legújabb időkben változott a felekezeti arány, ugyanis 5 protestáns követtel szemben csak egy volt katolikus. (Ez br. Andrácsky Gábor. Szerk.) Az ellenzék részéről most az a kívánság, hogy legalább két katolikus követ küldessék ki az országgyűlésbe. Előterjesztéi továbbá a főispán, hogy az ellenzék kívánsága szerint (Simko. Hol van az az ellenzék?) azon katolikus kormánypárti követ a b.-gyarmati kerületben választassék meg. (Több oldalról helyeslés, másoldalról ellenmondások.)

Seitzovszky János alispán arra válaszólag, hogy hol van az az ellenzék kijelenti, hogy vármegyénkben szervezett ellenzék nem lévén, a főispán ur ömeltőságának, az ellenzék itteni nobilitásaival kellett egyezményre lépnie, oly alapon, amely alap az országos pártok által is szanctionálva van. Kéri az egyezmény elfogadását különösen azon célból is, hogy az adminisztráció a követválasztási esetleges zavarok által meg ne rendítesék.

Vannay Ignác, kiemelve az alispán érdemeit, őt ajánlja a b.-gyarmati kerület képviselőjelöltjének.

Seitzovszky János alispán kijelenti, hogy ő az egyezmény szerint el nem fogadhatja a jelöltséget, már azon szempontból sem, mert mint alispán nagyobb hasznát vél teljesíteni a vármegyének.

Pajor István rövid beszéd után Balás Antal ajánlja.

Többek felszólalása után az értekezlet többsége kimondta, hogy Balás Antal mellett foglal állást az ugyanazon délután 3 órakor a városházán megtartandó értekezleten, mely értekezlet elnökéül id. Farkas Ferencz jelöltetett ki.

Délután a városházán az értekezlet nagyszámú választók jelenlétében megtartott, az értekezlet elnökéül id. Farkas Ferencz, jegyzőéül gr. Forgách Antal választatván meg. Az értekezlet viharos lefolyású volt, felszólaltak Majthenyi Ottmár, Vannay Ignác, Tomesko Nándor, Wladár Viktor, Aninger László, Pongrácz György, Szilágyi Mór és még többen. Majthenyi Ottmár és Vannay, Balás Antal ajánlották, Vannay Szilágyi Mór, később Wladár Viktor, Tomesko Nándor Kövy Tivadár, Aninger László, József Wladár is csatlakozott — Steutagh Pált. A többség Balás Antal mellett nyilatkozván, elsőik ily értelemben mondta ki a batarozatot. A kisebbség a

Balassa című fogadóba vonult s ott külön tartott értekezletet Kövy és Vannay urak jelöltsége érdekében.

Lapunk zártakor vesszük azon hírt, hogy Kövy Tivadár, a b.-gyarmati kerületben, a jelöltségről lemondott. Eszerint Balás Antal urnak a b.-gyarmati kerületben ellenjelöltje nincs.

A N.-V. Múzeum gyarapodása.

Mielőtt a magunk lovát dicsérnénk, lássuk már a másokét is. A tudványgónak az összehasonlítás mindig hasznos.

Daczára annak, hogy hazánkban a helyi régészeti múzeumok megalakítására a boldogult dr. Römer Flóris több mint harmincz év előtt buzditotta már a nemzetet, és 1869. óta lapjában, az Archaeologiai Értesítőben folyvást serkentett és veddegette*) (agitált) a régészeti, történelmi társulatok felállítására érdekében, mégis az ország sok helyen úgy vagyunk maig is, azon buzditásokkal, mint az Elbából vissza tért I. Napoleon Grenoble felé vonulában a Grase környéki anyókaival, aki kérdéseskedésre azt sem tudta, hogy császár vagy király uralkodik-e Párizsban. Csakbogy nálunk epen a politizálás azon egyedül üdvözítő (?) társadalmi ügy, melynek üzelve nélkül nincs okosság és hazafiság. A hírlapokból is csak azt olvassa és tanulja leginkább az utolsó berkoosis is. A nemzeti művelődés? az mellek dolog.

Es hát mire való is az a helyi múzeum? kértheti az olvasó. A helyi múzeumok arra valók, hogy azokba mind az, ami a vármegyében vagy a város környékén a föld színén, vagy a földben, vagy a szekrényekben, padlásokon: történelmi-, mű-, vagy ipar tekintetében érdekes található, összegyűjtsék; azt ott mindenki megláthassa, hogy azokból megtanulhassuk: mink volt, mink van? kik laktak itt előttünk, mit hoztak ide őseink magukkal, és mit tudtak, vagy mit tanultak más nemzetűl akár ipar, akár mesterség vagy művészeti tekintetben. Ezeknek tudása nélkül nem ismerhetjük hazánkat, nem ismerhetjük elődeinket, nem ismerhetjük magunkat, és nem is irhatjuk meg hazánk és nemzetünk történetét. A ki pedig magát sem ismeri: az nem haladhat, nem gyarapodhatik.

Hanem azért néhai Römer Flóris meg sem hiába izgatott, buzditott folyvást a vidéki múzeumok állítása érdekében, mert hát meg is találkoztak belőtt hazafiak, akik a buzditást megértve, körülönn régen megindíták a mozgalmat a hazafiai eszmének megtestesítése céljából, a mit azért tartok szükségesnek hangsúlyozni, hogy akik nem tudtak, vagy tudnak: udják meg, (ha t. i. olvassák e sorokat,) hogy a mit mi egy ér előtt, illetőleg 1890. évi november 9-én kezdünk, azt már más vármegyékben, vagy városokban régen, sokkal előbb megtették. Pedig hát Nógrád vármegye mindig nagyra volt vele, hogy a baladók közt (persze főleg csak politikai mozzanatokban) az első közt szerepeljen. Például, hogy többet ne említsék, a József császárkori reprezentációk, remonstrációk gyártása idejében; azért írta az akkori pasquill, hogy „Bars és Nógrád ellent-állnak.”

Ök hátra reprezentálnak, stb.”

meg talán azt, hogy:

„Restaurációkra sok pénz kihatányak.”

De megyei múzeum állításában nem lettünk az első közt; sőt igen hátra maradtunk. Lássuk, mi történt maott húsz év előtt.

Tudtommal Szabolcs vármegye volt az első, hol Tokaji Nagy Lajos tanfelügyelő és dr. Jósza András megyei főorvos kezdeményezésére báró Vécsey József akkori főispán lelkes pártolása mellett már 1868. deczemberben megalakult a megyei régészeti egylet és megalakította a megyei múzeumot úgy, hogy azt 1871-ben Hampel József a nemzeti múzeum régiségtári tudós öre rendezésre meghívván, kiadott ismertetésében szakértelmű bírálat mellett kiválóan érdekesnek és tanulmányozási tekintetben fölülte becsesnek jelentette.

Sopron vármegye sában már 1869-ben megvolt alakulva a történet-művész-egetlet, szintén városi múzeummal, melynek számára a város által több terem lett berendezve, részint az ottani vidéken felföldözött római, részint egyéb hazai történelmi becsű régiségek, ritkaságok és műtárgyak elhelyezésére. És e múzeum az ott elhalt híres tudós régészünk Paúr Iván hagyományából szaporodva, nagybecsű történelmi kincsek tárházává lön. E múzeum mellé a város egy külön könyvtár alapítását is megkezdte, mely már 1869-ben szintén jelentékeny lendületet nyert.

Pozsony városa hasonlóan 1869-ben kezdte meg a városi múzeum alapítását, és az főleg Könyöky József tanár buzgalma által oly széleskörű érdeklődést keltett, hogy most már jelentékeny tényszerője a közművelődésnek.

Veszprém vármegyében 1871-ben Iváncsi Ede tanár indítványára a főispán hozzájáruló buzgalma mellett hozták létre a megyei múzeumot.

Úgyan az időben Szekesfejevárról Hattyúfi Dező kezdeményezésére a megyei főgyűző Fekete János lelkes támogatása mellett létesült a városi múzeum 1870-ban elnöke lön Szőgyényi Marich-László a főispán, tagja 218.

Győrben a benzések gimnasiunában már előbből létezvén régészeti múzeum, mely egykor Römer Flóris ápoló kezei alatt kapott lendületet, utóbb pedig Mory Etel tanár buzgalma következtében gyarapodott; a város és környéke is ennek gyarapodása turte feladatául.

Komárom vármegyében a megyei bizottsága Komárom városával együttesen vállalta el a helyi múzeum megalapításának gondjait, főleg a szőnyi római régiségek megőrzése és fenntartása érdekében.

Szombathelyen már előbből lévén egy kis helyi múzeum, 1871-ben Lipp Vilmos tanár indított mozgalmat „Vas megyei régészeti egylet” alapítására;

*) Paris Pápay-tól tanultam.

azon évi október 22-én tartották az első értekezletet és 1872. január 7-én már az egylet 37 alapító és 479 rendes tagral megalakult; azon évi július 28-án pedig a múzeumot is megnyitották, oly eredménnyel, hogy — mint első évi Evkönyvükből látom — már akkor a szombathelyi múzeum kökőri 34 db, bronzkori 10 db, barbarkőri 5 db, római pénzékből 5 arany, 466 ezüst, 691 bronz, összesen 1162 db, római egyéb régiségekből összesen 592 dból; magyar érem gyűjteményük 6 arany, 204 ezüst, 77 db rez és opál, összesen 287 db; külföldi 2 arany, 501 ezüst és 188 rez, összesen 781 dból, — középkori fegyver, zászló, kőzirat, okmány és egyéb ritkaság 688 dból állott. Valóban lelkesítő eredmény és dicsőre szolgál Vasvármegye értelmiségének.

De másutt sem akartak elmaradni.

Bihárvármegyeének körgyűlésen szintén 1871. évi október havában az ismert nevű Gyalokay Lajos tette meg az indítványt a biharmegyei régészeti egylet és ezzel kapcsolatosan a Nagy-Váradon létesítendő megyei múzeum alapítása ügyében, és a vármegye bizottsága lelkesedéssel fogadván az indítványt, elhatározta annak elletbe leteptését, s annak helyiséget és évenkénti segélyt szavazott meg. És e múzeum arután 1886. decz. 2-án a híres, a nagynevű tudós püspök Ipolyi Arnoldnak halálával annak nagybecsű gazdag gyűjteményét is megnyervén, elsőrangú vidéki múzeumnak emelkedett.

A „Békes megyei Régészeti és Művelődéstarténelmi Társulat” 1874-ben lepett életbe. Múzeumának alapját a lelkes id. Mogyoróssy János terjedelmes gyűjteménye vetette meg. Virágzását pedig az előre állott buzgó férfiak Gundöcs Benedek mint elnök, Haan Lajos alelnök, Szilinszky Mihály főtitkár és az adományozó Mogyoróssy János eszközöktől, oly annyira, hogy azt Pulszky Ferencz az Archaeologiai Értesítőben írt ismertetésében dícsőréttel kiválóan méltányolta. A múzeum B.-gyűlán a megyeház mellettepületében van elhelyezve. Az alapítokok körül 1876-ban 370 tagja volt már és a titkári jelentés szerint nincs — ugymond — község a vármegyében, a honnan a társulatnak tagja nem volna. Evi bevétele azon övre tett 1147 frtot, 59 kr., kiadása pedig 548 frt 66 krt. Evkönyveit rendszeren kiadja.

Kassa városában Heuszlmann Imre buzditása következtében Myskovszky Victor, Klinkovics Béla stb. indított meg a mozgalmat egy régészeti egylet alakítására, mely 1871. október 26-án alakult meg. Elnöke gróf Zichy Rudolf, alelnökei Hárcazy Ödön és Loosz József, a múzeumnak pedig, mely Felső-Magyarországi cím alatt állították fel, örei Myskovszky, Klinkovics és Kaplárók lettek. A város ingyen helyiséget nyított részére. A nemzeti múzeum pedig Budapestről fölösleges szekrényeivel látta el. És a környék pártolása mellett e múzeum oda fejlődött, hogy a budapesti és kolozsvári múzeumok után elsőnek mondhatni hazánkban.

Temestvárról „Délmagyarországi Történelmi és Régészeti Társulat” és mellé múzeum alapítására a megyének kitűnő főispánja Ormos Zsigmond indította a megye lelkes közönséget 1872-ben és 1873. május 15-én már életben volt a társulat és múzeum is. Itt a hazafias lelkesedés oly magas mérvben nyilatkozott, hogy múzeumjokat a mult nyáron már saját díszes épületben ünnepélyesen mutathatták be a hazának.

Ha bár tanulságos, de hosszadalmas lenne itt elősorolni a már terbe vett és megállapított vidéki régészeti egyleteket és múzeumokat, melyek nagybábára 1873—1876-években keletkeztek. Mint például a Lőcséi régészeti egylet, a Stepeváraralljai ker. múzeum, Esztergomi, Egri, Halasi, Gödöllei régészeti társulatok és múzeumok; vagy a Bács megyei történelmi és régészeti társulat, nem is terjeszkedve ki az erdélyi részre, hol például a dévái Hunyadvármegyében gr. Kuun Géza elnöksége mellett a római régiségekben oly gárdas és nagy érdekű múzeumot létesített, hogy azt német, angol, francia tudósok is megjárják és járják folyvást tanulmányozás céljából.

Ennyi példa, kell, hogy kétszeresen lelkesítsen minket is, nógrádiakat, a törekvésre, hogy ha már (bár késő is,) megkezdettük a vármegyei múzeum alapját szellemileg lerakni, azt anyagi gyámoitással és pártolással is előmozdítsuk. Komoly idöket élünk, a nemzeti átalakulás viharos hullámzása gyorsan elboronálja a multnak tanulságos emlékeit. Az idő int, hogy megmentsük a menthetőket, pedig még mindig nem látjuk a vármegye vagyonszámba előkelőségének nagy zömét ehez járulni.

Nagy Irod.

Tótlapszemle.

Tótlapok és a választások. A turóc-szentmártoni „Národnie Növény” tegnap megjelen számában (2. sz. I. 17.) szemlét tart a manifestumok felett a kiemeli ezek közül Schopper rosznyói püspököt és Mocsáryét, mint olyanokat, melyek tartalmával e lap is szimpatizál. Ideje, megújja a lap, hogy Schopper óhajja teljesüljön s az országgyűlésre komoly, jellemes férfiak választassanak s ne olyanok, kiknél a patriotizmus puszta szó, mindamellett a „Nár. Nov.” ezen időt még nagy messzeségben látja s arról van meggyőződve, hogy e választásoknál is folyini fog a bor meg a pálinka napirenden lesznék: az önkénykedések, korteskedések, hamisított névjegyzékek s ismét olyanok készülnék ki mint megválasztottak a választások alul, a kik nem erősek, nem önállóak, ígért nem tartók, jutalmat és kitüntetésekét hajbázók. Mocsáry „Manifestumján reflektálva azt mondj: Mit ér Mocsáry hirdetése, hogy a „Magyarország magva” kedvezőben van hangolva a nemzetiségi kérdésekben, mint a vezérei. Mit ér a „mag”, ha a vezérek az eddigi magyarországi iránytól el nem térnek? A „Nár. Nov.” megemlekszik a függetlenségi párt manifestumáról is, mely az „Egyetértés” ujévi számában foglaltatott s melyben olyan passzus is előfordul, mely követeli a nem-

tségi törvény telje alkalmazását a nem magyar ajkú houpolgarok javára és hasznára s megjegyzni erre, hogy a függetlenségi part ez álláspontjával éppen azon Moesary Lajos álláspontját foglalta el, kit nem régen; nemzeti-ségi politikája miatt kizárt pártkelebebe. A függetlenségi párt, mondja a „Nar. Nov.“ jól megmondotta a dolgot — a választások között. — Egyebiránt a „N. N.“ eddigi; közömbösen nezi a választási mozgalmat.

A budapesti „Slovenské Noviny“ (3. 1. 7.) az országgyűlés feloszlatása alkalmából visszapillant az 1887—92. évi országgyűlés munkálataira és úgy találja, hogy az első ötévi ciklus az országkormányzás minden ágazatában eredményes volt. Igaz, hogy nem elégitett ki minden igényt, de ennek ki az oka? Az opposzió szerint a kormány. Igen könnyű azt kimondani, de nehéz bebizonyítani. A kormány mindent megteett, a mit a fennálló viszonyok között megtehett. A kormányt nem lehet felelőségre vonni azért, mert egyes kérdések tárgyalása hetekig sőt hónapokig tartott. Ezért közvetlenül azon képviselők felelőse, a kik a kormánynak folytonosan akadályokat gördítettek utjába s közvetve azon választó kerületek is, a melyek olyan képviselőket választanak, a kik a magyar parlamentet csak kompromitálják a művelt világ szemében, mert az tagadhatlan igaz, hogy egyes képviselők kompromitáltak a mult országgyűlésen a magyar parlamentizmust. Hogy ez többé ne történhessen, így végzi cikkelt a nevezett lap, arról kell hogy tegyenek a választók. A „Slovenské Noviny“ határozottan a szabadelvű párt program mellett lelkesedik.

Belföldi szerb lapszemle. Az újsídek „Branik“ (2—1. 150. sz.) a választási mozgalmak alkalmából ismét megjuitja, a mit oly sokszor felhoz és felmelegit, hogy a magyarországi egyes politikai pártok semmi figyelemmel és tekintettel sincsenek a nemzetiségekre s kívánataikra nem is bederitven, ugy cselekszenek, mintha itt Magyarországon nemzetiségek nem is léteznének; ennélfogva a nemzetiségek önmagukra léven utalva, minden erejüket össze kell szedniök, hogy rájuk nevez kedvezőtlen körülményekkel megbirkózhassanak. Különösen ma a választások között kell a nem magyar ajkú népeknek éberséget tanusítani, a midőn tudvalevőleg egy magyar párt sine, melylyel a szerbek paktálhatnak. A kormánypárt az Apponyi-párt s a szélsőbal mindegyikforma a szerbekkel szemben. Ily körülmények között mond a „Branik“ a hol szerb jelölt nines, legjobb; ha a szerbek nem is elegyednek a választási dolgokba. Ez esetben egykedvűen viseljük magukat. A kormánypárt nem szavazhatunk — folytatja az újsídek szerb ellenzéki lap — mert ez magát a nemzetiségi törvényt is elkerüli és mellőzi; az Apponyi-párt mindinkább sovinstikus párttá női ki magát; a szélsőbal pedig az, mely leginkább gyűlöli azon dolgokat, a mik a lelkeknek vannak növe. Ezen párt az, mely a törököket védte annak idejében; ezen párt az, a mely a mi multunkat annyira ócsárolja, mert a legszovinstikusabb. Leinek nézze egyeb út nines, mint vagy a nemzetiségi programmal fellépő szerb jelöltre szavazni, vagy egyáltalában nem szavazni s engedni a dolgot menni a maga természetes folyására.

Tanitsunk túrni és szenvedni.

(Társadalmi cikk.)
Folytatási és vége.

Ily bánásmódra buzdítsuk a szülők is alkalom adtán, mi pedig itt körvonalozott eljárásunkat következetesen folytassuk az iskolában is. Legyen gondunk arra, hogy a gyermek hiuságát ideje korán kiirtsuk, ne dédelgessük, dicsergessük szüntelen, hanem megelégedésünk legyen ör jutalma, ha ugy viselte magát, amint vártuk tőle. Vagyoni tekintetből tanonezaink közt köldömséget ne tegyünk s meg ne engedjük, hogy egyik másik jobb módú szülők gyermeke ajándékban nyert haszonlatan esecsebecsével fényeleien társai fölött. Alkalom adtán vezessük őket a nyomor és szenvedés helyére, hogy ott saját szemekkel lássák, az engedelmesség, téltenség és torkosság szomorú következményeit. Az életből merített példák, történelekből mutassuk ki, hogy a fényűzés, dobzdás, henyesség és pazarlás szenvedélyének nem csak egyesek, hanem családok sőt egész nemzetek lettek már áldozatai. Ily alkalommal szívüket könyörületességre jótékonyra, a nyomor enyhítésére s a nem várt, vagy véletlenül jött szenvedés békés eltűrésére gerjesztük. Kiadott parancsunk legyen általánosán kötelező, oktatásunk, figyelmünk, elismerésünk és szeretetünk mindenikre egyaránt kiterjed. Egyszerre ne kívánjunk sokat, de amit kívánunk abból mitse engedjük. Hadd tudja meg a gyermek, hogy parancsunk kemény mint a fal, melynek nem tanácsos fejlet neki menni. Engedelmesség esetén figyelmestessük őt parancsunk áthágását követő büntetésre, mely állhat valamely kedvezmény vagy élvezet megvonásából, de szükség esetén egyenes testi fenytésből is. Pájjat ugyan a szülő és nevelőnek a büntetés, melylyel gyermekeit illetnie kell, de ne felejtse, hogy sokszor ez az egyedüli orvosság melyly önmagát sok kellemetlenségtől, gyermekét pedig még több késő bánattól óvhatja meg.

Neveljük és tanitsuk, tehát a gyermeket úgy; hogy egykoron az élet nagy szinpadán minden szerepre, minden sors és pálya elviselésére alkalmas legyen.

A fentiekben felsorolni igyekeztem azon főbb eljárási módokat melyekkel ezelnunk elérhetni reméljük. De ezek kedves kártársak mind semmik . . . ha egyet a legfontosabbat kellőképp föl nem karoljuk s idejekorán a gyermek szívében he nem palántáljuk. S mi ez? . . . Nem más mint a vallás. Az élethen talán semmiféle teremtmény sine anyai hányattatásnak, nyomor és fájdalomnak kitéve mint épen az ember s ha biznyik szívébe a hit, remény és szeretet éltető sugara, az első csapás lesújtja, kétségbe ejti s a megsemmisülés örvényébe taszítja. Míg kinek kebleben él a hit, virul a remény az nem roskad össze

a fájdalom sulya alatt, bi nem esendes nyugalommal viseli, túri a csapást, melyet reá talán az Úr keze mert.

Apolluk hát a gyermeki szívében a vallást s tanitsuk bi imadkozni. Az élet viharaihoz az ime az egyedüli, mentő, mely a szívet Istenzhez és a megnyugvás kikötőjéhez vezérli. Azívet mondja Arany János „Fiának“ ezimű gyönyörű költeményében:

Majd ha jatszótszaid kőből
Munka hi el — ugy lehet korán —
S idegennek szolgálás eszköz —
Ki talán szeret . . . de mostohán
Majd ha látod, ezred a nyomort,
Melyet a becsület válla hord,
Kis kacsóid összetéve szépen
Imádkozál édes gyermekem.

Ki még nem tapasztalta, próbálja meg, s érezni fogja, hogy az ima vigaszt, enyhülést nyújt a szenvedés és fájdalom óráiban. E tekintetben is mi járunk elő jó példával kedves kártársak, hiszen a világon nekünk jutott legnagyobb mértékben osztályrészül a tűrés és szenvedés. Azért kedves kártárs ha a lenézés, halálanság, hivatalos elnyomás, hamis megítéles, gúny, nyomor és küzdés fájdalma dül kebledben, avagy ha:

Sírlbe ütközik legjobb szándékol
A rossz akaratot gúnyolja azt:
Nézd: — mit szenved a keresztény fűgő! —
Nemán halgat s nem emel panaszt.

(Talaber János)

Azonnal mindnyájunk hó imája szálljon Ég felé mondván:

„Mint a menyben szántén egy a földön
Legyen meg a Te akaratod.
Bölcs végzésed általán megnyugszunk
Kárunkat Te nem kívánhatod.
Ugy ha áldasz: buzogni térdre hullva
Meggőköljük áldó jöbbséget.
Ha fenytetés: rég megérdemeltük
Azt — imádjuk teddő áldját.”

(Talaber János)

Tanitsunk hát a balsorsban megnyugodni, túrni és szenvedni kedves kártársak s viruljon mindnyájunk szívében a hit, remény és szeretet nemes virágai. — Hisz mindnyájunknak:

„ . . . drága kincs a hit.
Túrni és remélni megtanult:
Nekünk pedig uig a sir ránk nem tebeht.
Mindig túrni és remélni kell.”

(Arany János)

Nagy József.

Hírek és különfélek.

Személyi hírek. Gr. Degenfeld Lajos főispánunk sógorúje temetéséről Debreczenből jan. hó 13-án érkezett vissza B.-Gyarmatra, honnan a közgyűlés megtartása után január hó 15-én távozott Szirákra.

Farsang. A febr. 13-iki Muzem bála már minden előkészületeket megtett a rendező bizottság. A terem nagyszerűen fel lesz díszítve; a tánczrend plushból készül. A meghívók már legközelebb szétküldetnek. — A b.-gyarmati önk. társulat-egylet bála február hó 6-án fog megtartatni a „Bálassa“ emeleti díszes termeiben. Vettünk a losonci m. kir. állami gymnasium isfusági segélyző egylet meghívóját is, e szerint a táncsorsjátékkal egybekötött bál a losonci virágó termeiben február hó 6-án leend megtartva. — S.-Tarjánban az ottani mészáros iparos ifjúság Huszár Antalné védnöksége alatt a S.-Tarjánban létesítendő kisdóvoda javára január hó 23-án táncmulatságot rendez.

Gr. Gyürky Ábrahám országgyűlési képviselő ur Losoncon január 10-én tartá beszámoló beszédét. Beszédjének mindjárt kezdetén felvetette ujra a székhely kérdést, amire talán nem is lett volna szükség, mert a losonci kerület szavadelvű pártja anélkül is egyhangulag megválasztja a nemes gróft képviselőjéül. Volt e remélt megvénnek historiai multú székvaróságban, az maradjon — ugymond — a jó gyarmatiaknak gondosan megőrzendő titkuk“ stb. stb. Ezután áttér a gróf a közgazgatás államosítására, mely ellen erős állást foglalt el a municzipium megmentésére. A kölgügyi dolgokat illetőleg kitérte helyezte a gróf ur, hogy a béke még három évig fentartható. A római béke-congressust, melyen résztvev, taláiban hadi-koongresszusnak nevezte el. Végül kijelenté, hogy a szabadelvű kormánypártnak az államosítás kérdéséről eltekintve, továbbra is tántoríthatlan híve marad. Gr. Gyürky szép és igazán magvas beszédet többszörösen lelkesültséggel megjeleneztek. Utána Kovács Ferencz kir. közgyűz, mint pártunknak a losonci kerületben színdj jellemű élnoke szóllt fel s egy igen sziverehő és magasztalással teljes beszédben a kormány-párt nevében a kerület mandátumát gr. Gyürkynek ajánlotta fel. A fellépései akció után a gróf nagyuri módon megvendégelte az összes megjelent választókat Klamarik Danónál, ahol a gróf az első pohárköszöntőt a házra és annak boldogságára írté. Dacára annak, hogy a nemes gróf a kerülettel és különösen Losoncz városával mindig együtt érezett, dagzra annak, hogy alig van képviselő, aki kerületének partikularis érdekeit annyira szíven viselte volna, s aki annyit tett és faradozott volna, mint gróf Gyürky; mégis akadt egy — a függetlenségi párt köpenye alatt bujkáló töredék, mely gr. Gyürkynek ellenjelöltet kíván állítani. Az ily eljárásnak jellemzése: a rút halálanság.

Közetválasztási mozgalmak. Br. Andreánszky Gábor, a nógádi kerületnek volt képviselője s jelenben egyedüli jelöltje jan. hó 11-én Rétsgon nagyszámú választók előtt beszámoló beszédet tartott, mely után egyhangulag jelöltnek kiáltott ki. A beszámoló után 120 terítékű bankett volt. — Szécsényben Bálányi Ödön, a szécsényi kerület képviselője ma tartja beszámoló beszédét; ugyanott a nemzeti párti Pinter Sándor ügyvéd ma programbeszédet tart.

Halálhírek. Tótlipci Pajor Katalin öz. idős Niklöss Lászlóné, Pajor István irónk édes testvére Ipoly-Nyéken jan. hó 10-én 73 éves korában szenvedés nélkül elhunyt.

Balás Antal, a b.-gyarmati kerületnek jelöltje, — mint értesülünk — legközelebb fogja tartani programbeszédjét. Balás Antal tr egyike varmegyénk legtehetősebb ferbainak, aki mint jellemzőzáró férfiú, elismert gazdasz és a gyakorlati életet leginkább ismerő egyén, a közbecsület nagyban kiérdemelt, s csak örülhetünk, hogy a szereplésre nem vágyakozó férfiú, a kedves családi otthon elhagyva, a felkérésnek és bizalomnak engedve, a közélet porondjára lép, hogy tehetségeit és szakértelmét a közügyeknek szentelhesse. A b.-gyarmati kerület jobb kezébe nem tehetné volna le a mandátumát. Mint minden dologban, ugy ezen kérdésben is vannak egyes egyének, kik a beke és egyetértés megzavarása végett is, más jelöltet obajtanának felleptetni. De azt hisszük, hogy e varmegyében nem fog találkozni or önzertetés egyén, ki a járás és varmegye bekejének felbontására vállalkozzék.

Olvasóinkhoz. A midőn az újév alkalmából lapunkat t. olvasóinknak továbbra is szíves figyelembe és nagybecsű támogatásába ajánljuk, tiszteltelt kerjük az ez évi előzetési díj mielőbbi szíves beküldését. Együttal felkerjük azon t. előfizetőinket és közlések előjáróit, kik az elmúlt évekrol is meg hátralelában vannak, hogy hátraleikaikat postafordultalval kiadóhivatalunknak beküldeni szíveskedjenek.

Sorsjegyek. A losonci állami gymnasium segélyegylete javára február hó 6-án táncsorsjátékkal egybekötött táncmulatság jótékonyezelő, mindazáltal szép és kedves tárgyak nyeresére igen alkalmas 20-kros sorsjegyeivel szívesen szolgál szerkesztőségünk.

Gyászhiir. A Szontagh család sulyos vesztéségre érte. Szontagh Ferencz, néhai Szontagh Tivadar és neje Szontagh Blanka, most ferjezett Ivánka Ödönne árszozny 17 éves fia f. hó 11-én Karpe-Gieczben jöbltre szenderült. A m. kir. Ludovika akadémiának volt növendéke, honnan a betegsége miatt távozot a Ludovika parancsnoka elboesájtójában a legszebb elismeréssel tüntette ki. Körtünk a kik ismertük, a tehetséges, a kedves és megnyerő modorú ifút, emléke fenn fog maradni. Temetése e hó 13-án ment végbe, a vidék közönségének nagy részvéte mellett Karpe-Gieczben. Legyen könnyű neki a sírhalm, béke lengjen felette!

Költözöködk figyelembe. Bizonyára hasznos szolgálatot teszünk a közönségnek, midőn figyelemfelhívjuk ama új butorzállító kocsiira, melyet az „Ehrenthal testvérek“ szállító cég (Gúteza 203. sz.) újabban építettett. Miután a kocsi kárpított és úgy cselezserűeg, mint külső esin tekintetében bármelyik budapesti hasonló járművel kiállja a versenrt, jödre már nem lesz szükséges a butorok elszállításához megkívántató kocsi a fővárosból hozatni, mint ez már gyakrabban megtörtént volt.

Az újévi ödvörletek megválasztásánál folytatólag alakortak Horváth Danó, dr. Kacsóvics Gyula, Elszner Ferencz, Elfer Ede, Kék István, Steller Antal, Brandsevert Alajos, Feledi Henrik, dr. Hekseh József, Grünbaum Henrik, Ticsenszky Lajosné, Horváth Lászlóné, Vankay Géza 1—1 frtot, Taub Armin, Veisz Jakab, Schwarcz D. Schmidl Sándor, Janics Endre, Balogh Dzsó, Paczoly Imréné, Okolicsányi Amália, Kém Lópt, Kéfi Nőzes, Schwarcz Herman 50—50 krt. Weisz Debora 20 krt. Takarik és Hittelintezel részvénrtársulat 5 frt. B.-gyarmati Népbank 10 frt. Összeredmény: 206 frt 80 krt.

Népmozgalmai adatok. B.-Gyarmaton az izraelita egyházban és a b.-gyarmati ir. anyakönyvvezetési kerületben a születési és halálhízi adatok az elmúlt 1891. évre a következők: született ugyanis B.-Gyarmaton: 23 fi, 39 leánygyermek; a kerületben: 23 fi, és 9 leánygyermek; összesen: 94. Elhalt B.-Gyarmaton: 20 fér, 10 nő; a kerületben: 12 férfi és 2 leány; összesen: 44. A szaporodás eszerint 50. Háasság kötöttett B.-Gyarmaton: 22, a kerületben: 3, összesen: 25.

Elboesátás. A beszteczébányi 16. honvédgyalogezred alább megnevezett segédlelkészei szolgálati kötelezettségüknek eleget tévén, honvédségellekzési rendfokozatukról való lemondásuk eltozgasása és népfölkelesi kötelezettségük fíntartása mellett — 1891. év december hó 31-ével — a honvédség kötelekeiből elboesáttak: és pedig az I. csoportból: Szokolevsky Géza, a II. csoportból: Banzuk Samu, Simon István, Orosz Jenő és Bencze Samuél.

A biztosításiügy reformja. A kereskedelmi miniszterium tervezetet dolgozott ki, mely biztosítási reformját előzolja és mely most az igazságügyminiszterium előtt fekszik. E tervezett két nevezetes intézkedést tartalmaz. Az egyik arra kötelei az összes kölföldi életbiztosító társulatokat, melyek Magyarországon is akarnak üzletet folytatni, hogy 300,000 frt kauciót tegyenek le magyar állam papirokban az állampénztárnál. A másik pont azt mondja, hogy a következő években valamennyi biztosító társulat (a belföldieket sem véve ki) belföldi életbiztosításainak megfelelő díjtartaleket köteles letétbe helyezni az állampénztárnál.

HORVÁTH DANÓ,
felelős szerkesztő.

Tokaji-gyógyszer-Cognac.

Az első Tokaji Cognacgyárból Tokajban

orvosi tekintélyektől megvizsgálva, főleg gyomor- és bélbetegségek ellen felölmulhatatlannak találtatott csak akkor valódi ha Tokaj város címerével van ellátva.

Kapható:

KANITZ ÖDÖN

„Magyar koronához“ címzett gyógyszerárban
Balassa-Gyarmaton.

Eladó gözcséplőkészlet.

Egy tökéletesen jókarban levő Clayton és Schutt-leworth-féle 8 lőerejű gözcséplőkészlet eladó br. Rutler Ervin nándor-kecsényi gazdasságában.

Isten legnagyobb ajándéka az Egészség!

A köhögés, rekedtség és elnyálkásodás szomorú következményeitől csak egy szer órá meg teljes biztosítással:

Egger díjjutalmazott mellpasztillát.

Számtalan hálaírat tanúskodik erről és senki el ne mulassza idejekorán ezek használatát. Kapható 25 és 50 kros dobozokban

KANITZ ÖDÖN

„Magyar Ártészter” címzett gyógyszerárterében
5-10 Balassa-Gyarmaton.

Valódi BOROVICKSKA a legjobb és legegészségesebb Ital.

A budapesti országos- és a londoni gazdasági kiállítás alkalmával arany érmekkel kitüntetett legfinomabb valódi borovicska 5 literenként, vagy nagyobb mennyiségben kapható:

MANDL LÁSZLÓNÁL

Lónyabányán. (Nógrádvármegye.)
5 liter hordóskával együtt 3 ft. Megrendelések pontosan és gyorsan teljesítenek.

Egy értelmes
vas és fűszer kereskedő segéd
alkalmazást nyer *Özr. Euberger Ödön*
nél Szécsényben. Ugyanott egy tanuló is felvétetik.

Eladó ház.

Kis-Kereszt utcában levő 616. számú házam szobákból eladó. Bővebb értesítéssel szolgál

Makkay Sándor,
szobai mester B-Gyarmaton.

Czipő és kalap emeli a tekintélyt.

Kitűnő minőségű uri divat czikkek u. m. kalap, czipő, kertyű, ing, gallér, esernyő stb.

Csak rövid ideig kapható még oly poton áron.

SZOLLÁS JÓZSEFNÉL

Balassa-Gyarmaton.
(Városház épület)

RUMBOLD B.

czim- és czimer-festészeti, papírmásé művek, zászló és díszítési cikkek gyára.

Alapított 1812.

Czim- és czimer-festészeti tárgyak,

családi czimerek, kamarái táblák és családok

összeállítás és műfestés,

plastikus

papírpép-művek.

Menyzeret-díszítmények

(rosetták) és díszítési tárgyak, kőcső és eladási árban.

Díszítések ünnepélyekhez.

GYÁR:

külső váci-út 1722.

7-10

Telefon: 907.

IRODA:

IV., múzeum-körút 13.

Telefon: 52-09

Van szerencsénk a nagyjérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy

érezkoporsókból raktárt

és a temetkezéshez szükséges minden néven nevezendő temetkezési cikkeket készletben tartunk. Nagy raktárt tartunk virág koszorúk és szallagokban is.

Tisztelettel

Gansel József és testvére.

Balassa-Gyarmaton a Takarékpénztárral szemben.

Nevünk alatt mindennemű csekélyebb minőségű áruk lesznek forgalomba hozva.

Ezen a nagyjérdemű közönséget károsító eljárás elkerülése céljából, minden darab gyárainkból kikerülő árut fenti törvényesen beiktatott védjeggyünkkel látjuk el, mi tehát csak oly árukat ismerünk el saját készítményünknek,

valódi szepességeknek,

melyek ezen védjeggyel bélyegzve vannak. Csak tiszta lenfolyadékból készült vászon- és damaszkműünk kizárólag gyepen fehérítve a kárpátok alján, így azok jószágára és tartósságára felülmulhatatlanok.

Valódi szepességi vászon és damaszkarunk kaphatók:
Balassa-Gyarmaton kizárólag

HIMMLER BERTALAN

divatári kérekekedésében.

5-12

Wein Károly és társai KISMÁNK.

BARACZK LEKVÁR.

Arany érem!

Kapható B-Gyarmaton a fűszerkereskedésekben 40-45 és 80-85 dekás üvegekben. Egy kilo 1 ft 20 kr.

Ezen kívül megrendelhető

FÖRDÖS DEZSŐ,

főkonyvelőnél

B-Gyarmaton. (Népbank épület.)

6-10 Egy 5 kilós posta szállítmány bérmentve 6 ft.

BARACZK LEKVÁR.

Meghívó

a balassa-gyarmati takarékpénztár részvénytársulat 1892. évi február hó 2-án d. e. 9 órákor Balassa-Gyarmaton, az intézet helyiségében tartandó

XXV-ik évi rendes közgyűlésére.

Tárgyak:

1. Az igazgatósági jelentés előterjesztése.
2. A felügyelő bizottság jelentésének előterjesztése és az 1891. évi számadás és mérleg felülvizsgálata, az osztalék meghatározása.
3. Az igazgatóság és felügyelő bizottság intézkedéseinek a indítványainak tárgyalása, különösen a sziraki építkezés jóváhagyása.
4. Az alapszabályok 17. §-k) pontja szerint a kamatláb iránt, utasítás kivétel.

Kelt B-Gyarmaton, 1892. évi január hó 13-án.

A b-gyarmati takarékpénztár igazgatósága.

Az eredeti mérleg az intézet saját helyiségében a közgyűlés napjáig d. e. 9-12 óráig megtekinthető.

A közgyűlésen csak írásbeli meghatalmazással ellátott részvényesek szavazhatnak.

Van szerencsém a nagyjérdemű közönséget értesíteni, hogy a „Balassa” szálloda földszintes helyiségeit a kor követelményeinek megfelelőleg

ebédlővé és sörcsarnokká

alakítottam át; s a midőn szerencsém van jelenteni, hogy ezen helyiségeket 1892. évi január hó 2-án megnyitottam, sok éven át e téren szerzett tapasztalataimból kifolyólag oda fogok törekedni, hogy mélyen tisztelt vendégeim igényeit minden irányban kielégítek.

Nagyeosú pártfogásukat kérve

B-Gyarmat, 1892. január hó 10-én

kiváló tisztelettel

Bárth Ignácz.

MEGHÍVÓ.

A szécsényi takarékpénztár részvénytársulat 1892. évi február hó 7-én délelőtti 9 órákor Szécsényben az intézet helyiségében tartandó

XX. évi rendes közgyűlésére.

A közgyűlés tárgyal:

1. Elnök választás.
2. Igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentés s azok alapján tett intézkedések tárgyalása.
3. Az 1891. évi számadás és mérleg felülvizsgálata és a felmentvény megadása.
4. Az 1891. évi tisztá nyeresmény feletti intézkedés és az osztalék meghatározása.
5. Az intézeti tisztviselők fizetésének megállapítása.
6. A kamatláb meghatározása fölötti intézkedés.
7. Az alapszabályok 23. §-a szerint beadott indítványok tárgyalása.

Szécsényben, 1892. január hó 10-ik napján.

Az igazgatóság.

Az eredeti mérleg az intézet helyiségében a közgyűlés napjáig délelőtti 9-12 óráig megtekinthető.